

Motion till riksdagen 2020/21:3959

av **Linda Modig och Magnus Ek (båda C)**

med anledning av skr. 2020/21:90 Nordiskt samarbete 2020

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att analysera hur gränshinder kan motverkas och hur gränstängningar i Norden kan förhindras vid krissituationer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utvärdering av de nordiska ländernas hantering av covid-19-pandemin och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för ökat nordiskt samarbete vad gäller krisberedskap och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inrättande av ett ministerråd för transportfrågor och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samarbetet inom Arktiska rådet och Barentsrådet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad långsiktighet vad gäller stöd som riktar sig till barn- och ungdomsorganisationer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under det gångna året har det nordiska samarbetet, liksom nästan allt annat i samhället, präglats och påverkats av covid-19-pandemin. Tyvärr har pandemin avslöjat stora svagheter i det annars så starka och täta samarbetet mellan de nordiska länderna.

Den bristande samordningen i de nordiska ländernas insatser för att hantera smittspridning och vårdens behov ställer krav på åtgärder. Att gränser mellan våra länder under senare år stängts är ett svaghetstecken och något som måste undvikas i framtiden. Inför framtiden finns ett starkt behov av att vitalisera och utveckla det nordiska sam-

arbetet, och i det arbetet behöver Sverige spela en aktiv roll. En utvärdering av de nordiska ländernas åtgärder måste genomföras. I denna utvärdering måste regeringen ta ansvar för att med stor öppenhet medverka till att verkliga lärdomar kan dras.

Den gemensamma nordiska krisberedskapen behöver också stärkas på ett generellt plan. Det handlar både om hanteringen av klimatfrågor, säkerhetspolitiska kriser, hälsorisker och mycket annat. Det är av största vikt att regeringen, tillsammans med regeringarna i de övriga nordiska länderna och självstyrelseområdena agerar utifrån den strategi för samfundssäkerhet som antagits av Nordiska rådets session. Här kan t.ex. nämnas behovet av att de nordiska länderna arbetar för att uppnå en gemensam situationsförståelse när allvarliga händelser inträffar.

Samarbetet mellan de nordiska länderna behöver också stärkas på andra områden. Ett sådant exempel handlar om kommunikationer, transporter och infrastruktur. Nordiska rådet har gång på gång påpekat behovet av ett ministerråd för transporter. Centerpartiet beklagar att regeringen inte hörsammat detta. Det är visserligen bra att ett tillfälligt ministerråd för digitaliseringsfrågor kommit till stånd. Men detta bör endast ses som ett steg på vägen mot ett permanent ministerråd som i bredare perspektiv kan ansvara för regeringarnas samarbete också gällande transporter och andra infrastrukturfrågor. I dag ser vi tyvärr att många för Norden viktiga frågor på detta område åsidosätts i regeringarnas samarbete.

Utifrån regeringens rapportering av Arktissamarbetet i skrivelsen om Nordiska rådets verksamhet är det tydligt att det finns stora behov av att utveckla samarbetet, med tydligt fokus på resultat. Effekterna av klimatförändringarna i Arktis är tydliga, på både människor och djur. Mer behöver göras för att skydda de känsliga områdena kring Arktis. Här krävs ett ökat samarbete och ansvarstagande från de berörda länderna. Centerpartiet vill exempelvis att marina reservat ska etableras för att skydda området från exploatering genom olje-, gas- och mineralutvinning samt havsfiske och för att skydda invånarna, och Centerpartiet vill att regeringen ska driva det.

De nordliga områdena är inte bara viktiga ur ett klimat- och miljöperspektiv, utan får också allt större betydelse i ett säkerhetspolitiskt perspektiv. Ryssland påverkar också vårt nordliga närområde då de rustar militärt i Arktis- och Barentsområdena. Det är en utmaning för oss och våra nordiska grannländer. Det är viktigt att försöka bibehålla Arktis som ett lågspänningsområde.

För att det nordiska samarbetet ska stärkas i framtiden är det av stor vikt att utbyte och samarbete mellan ungdomar och ungdomsorganisationer bejakas. Under de senaste åren har vi noterat hur stöden från Nordiska barn- och ungdomskommittén (Nordbuk) kommit att fokusera mer på kortare projekt. Detta är problematiskt eftersom fungerande samarbeten ofta kräver kontinuitet och långsiktighet. Därför bör regeringen verka för en översyn som leder till ökad långsiktighet på det här området.

Linda Modig (C)

Magnus Ek (C)